



مرکز مدیریت حوزه علمیه قم

معاونت آموزش

مدیریت امتحانات

بسمه تعالی

امتحانات پایان سال - خرداد ۱۳۸۸

پاسخنامه

پایه :	۳	موضوع :	تاریخ ۳
تاریخ :	۸۸/۳/۳۱	ساعت :	۸

نامه کتاب: سیره پیشوایان، تا اول زندگی امام باقر(ع)

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه به سؤال آخر نمره داده نمی‌شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

تستی:

۱. در سال پیمان عقبه دوم، بین پیامبر(ص) و یثربیان منعقد شد. ب ۳۷ مشکل

أ. دوم بعثت در شب سیزدهم ذیحجه ☐ ب. سیزدهم بعثت در شب سیزدهم ذیحجه ☒

ج. دوازدهم بعثت در شب سیزدهم ذیقعدہ ☐ د. دوازدهم بعثت در شب سیزدهم ذیحجه ☐

۲. جمله «لا سیف الا ذوالفقار، و لا فتی الا علی» از کیست؟ در کدام جنگ بیان شد؟ د ۴۹ آسان

أ. پیامبر(ص) - أحد ☐ ب. جبرائیل - خندق ☐ ج. پیامبر(ص) - خندق ☐ د. جبرائیل - أحد ☒

۳. در چه زمانی امام حسن(ع) جمله «فإني تركتُ لِصَلاحِ الأُمَّةِ» را خطاب به معاویه فرمود؟ ج ۹۶ متوسط

أ. زمان انعقاد صلح نامه ☐

ب. بعد از انعقاد صلح نامه هنگامی که معاویه انگیزه صلح را در مسجد کوفه بیان می کرد ☐

ج. هنگامی که معاویه از امام حسن(ع) خواست شورش حوثره را سرکوب کند ☒

د. بعد از ورود به مدینه، طی نامه ای به معاویه ☐

۴. در ملاقاتی که معاویه با امام حسین(ع) در شهر مدینه داشت، امام(ع) در مورد چه موضوعی معاویه را مؤاخذه فرمود؟ د ۱۵۱

أ. انتخاب ولید بن عتبہ به عنوان والی مدینه ☐ ب. قتل حجر بن عدی و یارانش ☐

ج. زیاد بن سمیّه را برادر خود معرفی کردن ☐ د. ولیعهدی یزید ☒

تشریحی:

۱. چرا دعوت از خویشان، نقطه شروع دعوت همگانی پیامبر(ص) انتخاب شد؟ ص ۳۵

چون تا نزدیکان یک رهبر الهی به او ایمان نیاورند هرگز دعوت او درباره بیگانگان مؤثر واقع نمی‌شود زیرا نزدیکان همواره از اسرار و ملکات خوب و بد او کاملاً مطلع هستند و ایمان آنها نشانگر وارستگی مدعی رسالت می‌باشد.

۲. هدف پیامبر(ص) از حمله به کاروان بازرگانی ابوسفیان در منطقه بدر چه بود؟ ۴۳

تا قریشیان بدانند که خط بازرگانی آنها در دسترس نیروهای اسلام قرار دارد و اگر آنها از نشر و تبلیغ اسلام و آزادی مسلمانان جلوگیری کنند، شریان حیات اقتصادی آنها قطع خواهد شد.

۳. لیلۃ المبیت چه شبی است؟ در چه سالی واقع شد؟ ۳۹

شبی است که حضرت علی(ع) در بستر پیامبر(ص) خوابیدند و حضرت از دست مشرکان فرار کردند- سال ۱۴ بعثت.

۴. عوامل شکست مشرکان مکه در جنگ خندق را نام ببرید (۴ مورد). ۵۲ و ۵۳ و ۵۶

۱. وجود خندق در نقاط نفوذپذیر مدینه.
۲. سرد شدن هوا و باد و طوفان شدید.
۳. کمبود آذوقه و علوفه‌ای که مشرکان تدارک دیده بودند چون جنگ طول کشیده بود.
۴. کشته شدن عمرو بن عبدود به دست امیرالمؤمنین (ع).

۵. چه عواملی باعث شد حضرت علی (ع) بعد از وفات پیامبر (ص) از قیام مسلحانه برای تصاحب خلافت صرف نظر کند؟ ۶۷

۱. کشته شدن بسیاری از عزیزان که به امامت او معتقد بودند و همچنین صحابه دیگر که فقط در قضیه خلافت امام (ع) با او مخالف بودند ولی در مقابل دشمنان دژ محکمی به حساب می آمدند.
۲. مرتد شدن قبائل و گروه‌های تازه مسلمان بعد از وفات پیامبر (ص) و شورش علیه حکومت اسلامی. در چنین وضعی صحیح نبود امام علی (ع) پرچم مخالفت را علم کند.
۳. وجود مدعیان نبوت و پیامبری و شورش آنها علیه حکومت اسلامی.
۴. خطر حمله احتمالی رومیان نیز وجود داشت و اگر امام قیام می کرد باعث تضعیف جبهه داخلی مسلمانان می شد.

۶. اعضای شورای شش نفره‌ای که عمر برای تعیین خلیفه بعد از خود مشخص کرده بود، چه کسانی بودند؟ ۷۸

حضرت علی (ع)، عبدالرحمن بن عوف، عثمان، طلحه، زبیر و سعد بن وقاص.

۷. امام حسین (ع) در وصیتنامه اعتقادی - سیاسی خود به برادرش محمد حنفیه، انگیزه قیام خود را چه چیزهایی می شمارد؟

۱۶۹

- ج: ۱. اصلاح امور امت.
۲. امر به معروف و نهی از منکر.
۳. پیروی از سیره جدش پیامبر و پدرش علی (ع) و زنده کردن سیره آن دو بزرگوار.

۸. انگیزه توأبیین از قیامشان چه بود؟ ۲۲۳

احساس ندامت از گناه و شوق به جبران خطا بود.

۹. چرا امام سجاد (ع) بعد از واقعه کربلا قیام نکرد؟ ۲۵۲

زیرا با رعب و اختناق شدیدی که در جامعه حکمفرما شده بود و با کنترل و تسلط شدیدی که حکومت جابر اموی برقرار کرده بود، هرگونه جنبش و حرکت مسلحانه پیشاپیش محکوم به شکست بود و کوچک‌ترین حرکت از دید جاسوسان حکومت پنهان نمی ماند.